

מסמך 151

מסמך 151

השהות והלימוד על החוף

עד ליום ה-10 במרץ כל קבוצות המורים והמטיפים התקבצו בבית צידה. ביום חמישי בלילה וביום שישי יצאו רבים מהם לדוג, בעוד שבשבת הם האזינו לדרשה של יהודי זקן מדמשק על תהילתו של אברהם אבינו. ישוע בילה את מרביתה של אותה שבת לבדו בגבעות. בלילה של אותה שבת דרש המאסטר במשך יותר משעה באוזני הקבוצות אשר התאספו על אודות "משימת הקושי וערכה הרוחני של האכזבה." היה זה מאורע זכור במיוחד, ומאזינו לא שכחו אף-פעם את השיעור אשר לימד.

ישוע לא התאושש לגמרי מן הצער אשר חווה לאחרונה בדחייה בנצרת; השליחים שמו לב כי עצב מסוים נמהל במצב רוחו השמח בדרך-כלל. יעקב ויוחנן שהו אתו רוב הזמן, זאת משום שפטרוס היה עסוק עד מאוד באחריות אשר נשא להנחיית סגל האוונגליסטים החדש ולרווחתו. את זמן ההמתנה עד ליציאה לחג הפסח בירושלים, בילו הנשים בביקורים מבית לבית, בלימוד הבשורה ובסעד לחולים בכפר נחום ובערים ובכפרים הסובבים.

1. המשל על הזורע

בסביבות הזמן הזה החל ישוע ללמד את ההמונים, אשר צבאו עליו תדירות, תוך שימוש במשלים. מכיוון שישוע שוחח עם השליחים ועם אחרים עמוק אל תוך הלילה, מעטים מאוד קמו לארוחת הבוקר של בוקר יום ראשון הזה; לפיכך, הוא יצא לחוף, ישב לבדו בסירת הדיג הישנה של אנדראס ופטרוס, אשר הועמדה לרשותו בכל עת, והגה בצעד הבא הנדרש בעבודת הרחבת המלכות. אך המאסטר לא נותר לבדו במשך זמן רב. מעט אחר-כך החלו להגיע אנשים מכפר נחום ומכפרי הסביבה, ועד לשעה עשר בבוקר התאספו כמעט אלף אנשים על החוף בסמוך לסירה של ישוע, וביקשו את תשומת לבו. כעת פטרוס כבר היה ער, ובעודו עושה את דרכו לסירה אמר לישוע, "מאסטר, האם אדבר אתם?" אך ישוע ענה, "לא, פטרוס, אספר להם סיפור." וישוע החל לספר את המשל על אודות הזורע, אחד מסדרת משלים ארוכה שלימד את ההמונים אשר הלכו בעקבותיו. לסירה הזו היה כיסא מורם שעליו הוא ישב בעת שדיבר אל ההמון אשר התקבץ לאורך החוף (הואיל והיה נהוג לשבת בזמן שמלמדים). לאחר שפטרוס אמר כמה מילים, אמר ישוע:

"הנה הזורע יצא לזרע. ויזרע וייפול מן הזרע על יד הדרך ויבאו העוף ויאכלוהו עוף השמים. ויש אשר נפל על מקום הסלעים אשר אין שם אדמה הרבה, וימהר לצמח כי אין לו עמק אדמה. ויהי קצרו השמש וייצרב וייבש כי אין לו שרש לבקש לחות. ויש אשר נפל בין הקצים ויעלו הקצים וימעכוהו. ויש אשר נפל על האדמה הטובה וייתן פרי זה מאה שערים וזה ששים וזה שלשים." וכאשר סיים לספר את המשל, אמר להמונים, "מי אשר לו אזנים לשמע, ישמע."

כאשר שמעו השליחים, ואלו אשר נלוו אליהם, את ישוע מלמד את האנשים כך, הם תמהו עד מאוד; לאחר ששוחחו על כך רבות בינם לבין עצמם, באותו ערב בגן של משפחת זבדיה, אמר מתי לישוע: "מאסטר, מה פירוש הדברים העמומים אשר הצגת בפני ההמון? מדוע זה תדבר במשלים אל אלה המבקשים את האמת?" וישוע ענה:

"בסבלנות הדרכתי אתכם כל הזמן הזה. לכם נתן לדעת את מסתורין מלכות השמים, אך להמונים חסרי ההבנה ולאילו המבקשים להשמידנו, יוצגו מסתורין המלכות מעתה ואילך במשלים. וזאת נעשה על-מנת שאלה אשר מבקשים באמת לבוא בשערי המלכות, יבינו את פשר השיעור וימצאו

גאולה, ואילו אלה המאזינים רק על-מנת לטמון לנו מלכודת, יתבלבלו עוד יותר, כי בראתם לא יראו ובשמעם לא ישמעו. ילדיי, הלא תבחינו בחוק הרוח אשר קובע כי מי שיש לו נתן יינתן לו ויעדיף; ומי שאין לו, גם מה שיש לו יינטל ממנו. על כן במשלים אדבר אליהם, בכדי שחברינו ומבקשי האמת ימצאו את אשר חיפשו, ואילו אויבינו ואלה אשר אינם אוהבי אמת, בשמעם לא יבינו. רבים מאלה אינם מבקשי אמת. הנביא אכן תיאר נשמות חסרות הבנה שכאלה, באומרו: 'כי השמן לב העם הזה ואזניו הכבד ועיניו השע, פן יראה בעיניו ובאזניו ישמע ולבבו יבין.'"

השליחים לא הבינו את מלוא המשמעות של מילותיו של המאסטר. ובעת שאנדראס ותומאס המשיכו לשוחח עם ישוע, פנו פטרוס ושאר השליחים אל חלק אחר של הגן, שם הם שוחחו על כך ברצינות ובהרחבה.

2. פירוש המשל

פטרוס וחברי הקבוצה שסביבו הגיעו למסקנה שהמשל על הזרע היה אלגוריה שלכל פרט בה נודעה משמעות נסתרת. לפיכך, הם החליטו לגשת אל ישוע ולבקש הסבר. וכך ניגש פטרוס אל המאסטר, ואמר: "איננו יכולים לרדת לפשרו של המשל, וברצוננו לבקש ממך שתסביר לנו אותו, שהרי אמרת כי לנו ניתן לדעת את סודות מלכות השמים." כאשר שמע זאת ישוע, הוא אמר לפטרוס: "בני, אינני מבקש להסתיר ממך דבר, אבל ראשית, אולי תספר לי אתה על מה דברתם; מה הפירוש שנתתם אתם למשל?"

לאחר רגע של שקט, אמר פטרוס: "מאסטר, שוחחנו ארוכות על המשל, וזה הפירוש שעליו החלטתי: הזרע הוא מורה הבשורה; הזרע הינו דבר האל. הזרע אשר נפל לצד הדרך מייצג את אלה אשר אינם מבינים את הבשורה. הציפורים אשר גוזלות את הזרע שנפל על הקרקע הקשה מייצגות את השטן, את האחד הרשע, אשר גוזל את מה שנזרע בלבבות האנשים הבורים הללו. הזרע אשר נפל על המקום המסולע ומיהר לצמוח, מייצג את אותם אנשים שטחיים, אשר אינם חושבים, אלה שבשעה שהם שומעים את הבשורות הטובות הם מקבלים אותן בשמחה; אך בשל העובדה שהאמת איננה מוצאת אחיזה אמיתית בהבנתם העמוקה, מסירותם הינה קצרת-מועד אל מול הקושי והרדיפה. וכשהצרות מגיעות, המאמינים הללו מועדים; הם נופלים קורבן לפיתוי. הזרע אשר נפל בינות לקוצים מייצג את אלה אשר מאזינים ברצון לדברים, אך מאפשרים לדאגות העולם ולאחיות העיניים של העושר לחנוק את מילות האמת ולמנוע מהם להניב פרי. ואילו הזרע אשר נפל על האדמה הטובה, צמח ונתן פרי שלושים, שישים, או מאה, מייצג את אלה אשר מקבלים את האמת, ומעריכים אותה ברמות שונות – בשל ההבדלים ביכולות השכליות שלהם – ולפיכך באים הבדלים אלה לידי ביטוי בשיעורים השונים בהתנסותם הדתית."

ישוע, לאחר שהקשיב לפירוש של פטרוס למשל הזה, שאל את יתר השליחים אם גם להם יש הצעה. נתנאל נענה להזמנה ואמר: "מאסטר, אני מזהה דברים טובים רבים בפירוש של שמעון פטרוס למשל, אך אני לא לגמרי מסכים אתו. הרעיון שלי לפירוש הוא כזה: הזרע מייצג את בשורת המלכות, ואילו הזרע מייצג את שליחיה של המלכות. הזרע אשר נפל לצד הדרך, על האדמה הקשה, מייצג את אלה אשר שמעו אך מעט על הבשורה ואת אלה אשר נותרו אדישים כלפי המסר ולבם קשה. עופות השמים שחטפו את הזרע אשר נפל לצד הדרך, מייצגים את הרגלי החיים, את הפיתוי של הרוע ואת תשוקות הבשר. הזרע אשר נפל בינות לסלעים מייצג את אותן נשמות רגשניות, אשר מאמצות תורה חדשה במהירות, ובאותה מהירות נוטשות את האמת הזו אל מול הקושי לחיות את אותה אמת במציאות; הן נעדרות הבחנה רוחנית. הזרע אשר נפל בינות לקוצים מייצג את אלה אשר נמשכים לאמיתות הבשורה; הם רוצים לדבוק בתורה, אך נמנעים לעשות כן בשל הגאווה, הקנאה, וחרדות הקיום האנושי. הזרע אשר נפל על קרקע טובה, צמח והניב פרי, חלק פי שלושים, חלק פי שישים וחלק פי מאה, מייצג את ההבדל, מטבע הדברים,

ביכולות של גברים ונשים בעלי דרגות שונות של הארה רוחנית להבין את האמת ולהגיב להוראותיה הרוחניות."

כאשר סיים נתנאל לומר את דבריו, נפנו השליחים ועמיתיהם לדיון רציני וכן. כמה מהם טענו שפירוש של פטרוס הוא הנכון, ואילו מספר כמעט זהה של חברים דבקו בפירוש של נתנאל למשל והגנו עליו. בינתיים, נכנסו פטרוס ונתנאל לבית פנימה, שם הם החלו בניסיון נמרץ ונחוש לשכנע זה את זה, ולשנות זה את דעתו של זה.

המאסטר אפשר לבלבל להימשך עד לנקודה שבה הוא הגיע אל שיאו; אז הוא מחא כף וקרא להם לסור סביבו. כאשר שבו כולם ונקבצו סביבו, הוא אמר, "בטרם אספר לכם על המשל, האם יש למישהו מה להוסיף?" לאחר רגע של שקט, אמר תומאס: "כן, מאסטר. אני רוצה לומר כמה מילים. אני זוכר שבעבר אמרת לנו להיזהר בדיוק ממה שקורה כאן. לימדת אותנו שכאשר אנחנו משתמשים בדוגמאות כדי ללמד, עלינו להשתמש בסיפורים אמיתיים ולא באגדות, ושעלינו לבחור סיפור אשר מדגים את האמת המרכזית האחת אשר אותה אנחנו מבקשים ללמד, וכן, שלאחר שסיפרנו את הסיפור, לא ננסה לתת משמעות רוחנית לכל הפרטים הקטנים שבו. אני טוען שהן פטרוס והן נתנאל שוגים בניסיונותיהם לפרש את המשל. אני מעריך את יכולתם לעשות כן, אך באותה מידה אני בטוח שכל ניסיון להפיק הקבלות רוחניות מכל הפרטים שבמשל על הטבע, יכול רק לבלבל ולהוביל להבנה שגויה באופן משמעותי באשר לתכליתו האמיתית של משל מעין זה. על צדקתי מעידה העובדה שבעוד שלפני שעה כולנו היינו באותה דעה, כעת אנחנו מחולקים לשתי קבוצות נפרדות, שלכל אחת מהן דעה שונה בנוגע למשל. לדעתי, מידת הדבקות של כל קבוצה בדעתה אפילו מפריעה לה לתפוש את האמת הגדולה אשר ביקשת אתה להעביר בעת שהצגת את המשל לקהל ולאחר מכן ביקשת מאתנו לפרשו."

מילותיו של תומאס גרמו לכולם להשתתק. הוא גרם להם להיזכר במה שלימד אותם ישוע בהזדמנויות קודמות, ובטרם שב ישוע לדבר, קם אנדראס ואמר: "השתכנעתי שתומאס צודק, והייתי שמח לשמוע מהו הפירוש שהוא מחבר אל משל הזורע." לאחר שישוע סימן לתומאס לדבר, אמר זה: "אחי, אינני רוצה להאריך את בדיון, אך אם תבקשו, אומר שאני חושב שהמשל מיועד ללמד אותנו אמת אחת גדולה, והיא שכאשר אנחנו מלמדים את בשורת המלכות, ובלא קשר למידת הנאמנות והיעילות שבה נבצע את התפקיד האלוהי אשר הוטל עלינו, נצליח למלא אותה עם הבדלים במידת ההצלחה שלנו; וכי כל ההבדלים הללו בתוצאות נובעים ישירות מהתנאים הטבעיים בנסיבות שבהן אנחנו פועלים, תנאים אשר עליהם יש לנו שליטה מועטה בלבד, אם בכלל."

כאשר סיים תומאס את דבריו, היו מרבית המטיפים מוכנים להסכים עמו, ואפילו פטרוס ונתנאל היו בדרכם לשוחח עמו. אז קם ישוע ואמר: "טוב מאוד, תומאס; הבחנת במשמעות האמיתית של המשלים; אך טובה באותה מידה תרומתם של פטרוס ונתנאל, בכך שהדגימו בפניכם את מלוא הסכנה שבהפיכת המשלים שלי לאלגוריות. יש שהפלגה על כנפי דמיון ההשערות תועיל לכם, אם רק תעשו אותה בלבבכם, אך תהא זו שגיאה להציע מסקנות מעין אלה כאשר אתם מלמדים בציבור."

וכעת, משפגה המתיחות, ברכו פטרוס ונתנאל זה את זה על הפירושים אשר נתנו, ולמעט התאומים לבית חלפי, כל אחד מן השליחים ניסה לתת פירוש משלו למשל הזורע בטרם עלה על יצועו. ואפילו יהודה איש-קריות הציע פירוש מתקבל על הדעת. לעיתים קרובות, נהגו השנים-עשר לפרש, בינם לבין עצמם, את משליו של המאסטר כאילו היו אלגוריות, אך שוב הם לא התייחסו להשערות האלה יותר מדי ברצינות. עבור השליחים ועמיתיהם, הייתה זו פגישה מועילה מאוד, במיוחד משום שמכאן ואילך השתמש ישוע יותר ויותר במשלים בעת שלימד בציבור.

3. עוד על משלים

השליחים המשיכו לעסוק במשלים ושקעו בהם, עד כדי כך שכל ערב המחרת הוקדש להמשך הדיונים במשלים. ישוע הציג את נושא הדיון של הערב באומרו: "אהובי, לעולם עליכם להתאים את שיטת ההוראה לדעת וללב הנוכחים אשר מצויים לפניכם. בשעה שאתם עומדים מול נוכחים בעלי שכל ומזג שונים, לא תוכלו לדבר במילים שונות לכל סוג וסוג מבין המאזינים, אך תוכלו לספר סיפור בכדי למסור את השיעור; וכל קבוצה, כל יחיד, יפרש לעצמו את המשל בהתאם ליכולותיו השכליות ובהתאם לכישוריו הרוחניים. עליכם לתת לאור שלכם לזהור, אך עשו זאת בחוכמה ובשיקול דעת. שום אדם, בשעה שהוא מדליק נר, איננו מכסה אותו בכלי או מניח אותו מתחת למיטה; הוא שם את הנר במנורה בכדי שכולם יחזו באור. אנוכי אומר לכם את זאת, כי אין דבר נסתר במלכות השמים אשר לא יתגלה; ואין סודות אשר לבסוף לא יתגלו. בסופו של דבר, כל הדברים הללו ייצאו אל האור. חישבו לא רק על ההמונים ועל האופן שבו הם שומעים את האמת; שימו לבבכם גם אליכם עצמכם, לאופן שבו אתם מקשיבים. זכרו כי פעמים רבות אמרתי לכם: כי כל איש שיש לו ינתן לו, ואשר אין לו יקח ממנו גם את אשר חשב שיש לו."

במונחים של היום, ניתן לסכם את המשך הדיון בנוגע למשלים, וכן את ההנחיות הנוספות שקיבלו ביחס לפירושם, כדלקמן:

1. ישוע המליץ שלא ללמד את אמיתות הבשורה באמצעות אגדות או אלגוריות. לחלופין, הוא המליץ על שימוש חופשי במשלים, במיוחד במשלים מעולם הטבע. הוא הדגיש את הערך שבשימוש באנלוגיה הקיימת בין עולם הטבע לעולם הרוח כאמצעי להוראת האמת. לעתים תכופות הוא התייחס אל הטבעי כאל "הצל הלא-אמיתי והחולף של מציאויות הרוח."

2. ישוע סיפר שלושה או ארבעה משלים מכתבי הקודש העבריים, והפנה את תשומת לב מאזיניו לכך שלא הייתה זו שיטת הוראה חדשה לגמרי. על-אף זאת, השימוש שהוא עשה בשיטה זו מאותו זמן ואילך, הפך אותה לשיטת הוראה כמעט חדשה.

3. בעת שהוא לימד את השליחים מהו ערכם של משלים, הפנה ישוע את תשומת לבם אל הנקודות הבאות:

המשל מושך בעת ובעונה אחת אנשים המצויים בטווח רחב של רמות של שכל ושל רוח. המשל ממריץ את הדמיון, מאתגר את ההבחנה ומניע לחשיבה ביקורתית; הוא מייצר סימפטיה בלא לעורר התנגדות.

המשל מתקדם מן הדברים הידועים אל ההבחנה של הלא-ידוע. המשל משתמש בחומרי ובטבעי כאמצעי להצגתם של הרוחני ושל העל-חומרי.

המשל מעודד קבלת החלטות מוסריות חסרות-פניות. המשל עוקף הרבה דעות-קדומות, זורע בהן אמת חדשה אל תוככי הדעת, ועושה את כל אלה תוך שהוא מעורר מינימום של הגנה-עצמית ושל תרעומת אישית.

על-מנת לדחות את האמת אשר נמשלת כאנלוגיה במשל, נדרשת פעולה שכלית מודעת, אשר עומדת בניגוד ישיר לשיקול הדעת הישר של האדם ולהחלטתו ההוגנת. המשל מניע למחשבה דרך חוש השמיעה.

מסמך 151

השימוש בצורת המשל כשיטת הוראה מאפשר למורה להציג אמיתות חדשות, ואף מבהילות, בה בעת שהוא נמנע כמעט לחלוטין ממחלוקת ומהתנגשות כלפי חוץ עם הסמכות ועם המסורת המבוססת.

למשל אף נודע היתרון שהוא מעורר את הזיכרון של האמת, אשר נלמדה כאשר האדם נתקל לאחר מכן באותם מקרים מוכרים.

כך ביקש ישוע ליידע את חסידיו באשר למגוון הסיבות שבעטיין הוא החל להשתמש יותר ויותר במשלים בשעה שלימד בציבור.

לקראת סיומו של שיעור הערב, העיר ישוע לראשונה על משל הזורע. הוא אמר כי המשל התייחס לשני דברים: ראשית, הוא סקר את משימתו שלו עד לאותה עת, וכן חזה את אשר עמד לפניו בשארית חייו על-פני האדמה. ושנית, היה זה גם רמז למה שהשליחים – כמו מבשרי מלכות אחרים – יכולים לצפות לו במשימתם שלהם בדורות הבאים לבוא.

ישוע אף החליט להשתמש במשלים, משום שזו הייתה הדרך הטובה ביותר להפריך את המאמץ המלומד של מנהיגי הדת בירושלים לטעון כנגדו כי כל עבודתו מסתייעת בשדים ובנסיך הרשע. השימוש בטבע נגד את הטענה הזו, משום שבאותם ימים אנשים התייחסו אל תופעות הטבע כאל מעשי ידי הוויות רוחניות וכוחות על-טבעיים. הוא אף בחר בשיטת ההוראה הזו משום שהיא אפשרה לו להכריז על אמיתות חיוניות באוזני אלו אשר ביקשו ללמוד את הדרך הטובה יותר, ובה בעת פגעה ביכולת של אויביו למצוא סיבות להיעלב ותואנות להאשימו.

ובטרם סיים ישוע את השיעור של אותו לילה, הוא אמר לקבוצה: "כעת, אספר לכם את סופו של משל הזורע. אבחן אתכם בדרך שבה תקבלו אותו: מלכות האלוהים היא כאדם המְשַׁלֵּיךְ זֶרַע טוב בָּאֲדָמָה; וְשָׁכַב וְקָם לִלְלָה וְיוֹם, וְהִזְרַע יִצְמַח וְגָדֵל וְהוּא לֹא יָדַע, וְהִזְרַע הַבְּשִׁיל וְנָתַן פְּרִי. ראשית יצא העלה, ואז הקלח ואז מלא הקלח גרעינים. ואז, משבשלו הגרעינים, שלף חרמש וסיים את הקציר. מי אֲשֶׁר אֶזְנִים לוֹ לִשְׁמַע יִשְׁמַע."

פעמים רבות הפכו השליחים בדעתם בדבריו של המאסטר, אך הוא מעולם לא התייחס שוב לתוספת הזו למשל הזורע.

4. משלים נוספים על החוף

למחרת היום שוב לימד ישוע את הקהל מן הסירה, ואמר: "מלכות השמים דומה לאדם אשר זרע זרע טוב בשדהו; והיה בהיות האנשים ישנים, ויבא איבו ויזרע זונין בין החטים וילך לו. וכאשר פרח הדשא ויעש פרי ויכארו גם הזונין. ויגשו עבדי בעל-הבית ויאמרו אליו 'אדונינו הלא זרע טוב זרענו בשדה? ומאין לו הזונין?' ויאמר להם, 'איש איב עשה זאת.' ויאמרו אליו העבדים, 'התחפוץ כי נלך ונקט אתם?' ויאמר, 'לא, פן תלקטו את הזונין ושרשתם גם את החטים. הניחו אתם ויגדלו שניהם יחד עד הקציר, והיה בעת הקציר ואמרתי לקוצרים לקטו בראשונה את הזונין ואגדו אתם אגדות לשרפם, ואת החטים אספו לאוצרי.'"

לאחר שהקהל שאל שאלות אחדות, סיפר ישוע משל נוסף: "מלכות השמים דומה לגרגר של חרדל אשר לקחו איש ויזרע בשדהו. והוא קטן מכל הזרעים, וכאשר צמח, גדול הוא מן הירקות והיה לעץ עד-אשר יבאו עוף השמים ויקנו בקנפיו."

"מלכות השמים דומה לשאר אשר לקחתו אשה ותטמן בשלש סאים קמח, עד כי יחמץ כלו."

"עוד דומה מלכות השמים לאוצר טמון בשדה אשר מצאו איש ויטמנהו, ובשמחתו ילך ומכר את כל אשר לו וקנה את השדה ההוא."

"עוד דומה מלכות השמים לאיש סחר המבקש מרגליות טובות; וכאשר מצא מרגלית אחת יקנה מאד, הלא ימכר את כל אשר לו ויקן אותה."

"עוד דומה מלכות השמים למכירת אשר השלכה לים, ומינים שונים יאספו לתוכה. וכאשר נמלאה, העלו אתה אל שפת הים וישבו וילקטו את המינים הטובים לתוך הכלים ואת הרעים השליכו."

עוד משלים רבים נוספים סיפר ישוע להמון הנקהל. לאמיתו של דבר, מאותו יום ואילך הוא כמעט ולא לימד את ההמונים בדרך אחרת. ולאחר שנשא דברים במשלים בפומבי לפני ההמון, הוא הסביר ופירט ביתר הרחבה את השיעור לשליחים ולאונגליסטים במסגרת שיעורי הערב.

5. הביקור בכורסי

במהלך השבוע מספר הנוכחים בקהל המשיך לגדול. בשבת מיהר ישוע אל הגבעות, אך בבוא בוקר יום ראשון חזרו ההמונים. ישוע דיבר אליהם בשעות אחר הצהריים המוקדמות, לאחר שפטרוס הטיפ, וכאשר סיים, אמר לשליחיו: "עייפתי מן ההמונים; הבה ונחצה אל הצד השני וננוח למשך יום אחד."

בדרכם אל צדו השני של האגם, הם נתקלו בסערת רוחות פתאומית ועזה, אשר מאפיינת את הכנרת, ובייחוד בעונה זו של השנה. האגם הזה שוכן כמאתיים מטרים מחת לפני הים, ומוקף במצוקים גבוהים, במיוחד ממערב. גאיות עמוקים מובילים מן האגם מעלה אל הגבעות. במהלך היום האוויר החם עולה ככיס מעל האגם, ולאחר השקיעה נוטה האוויר המתקרר בגאיות לזרום במהירות מטה אל עבר האגם. הסערות האלה מתפרצות במהירות ולעיתים שוככות באותה פתאומיות.

סערת ערב שכזו היא אשר תקפה, בערבו של אותו יום ראשון, את הסירה שבה הפליג ישוע אל הצד השני. שלוש סירות נוספות ובהן כמה מן האונגליסטים הצעירים יותר שטו מאחור. הסערה הייתה עזה, אף שהצטמצמה לאזור הזה של האגם, ולא היה לה כל זכר בצדו המערבי. הרוח הייתה כה חזקה, עד כי הגלים החלו לשטוף את הסירה. הרוח החזקה קרעה את המפרש לפני שהשליחים יכלו לקפלו, וכעת הם נאלצו להסתמך על המשוטים וחתרו במאמצים רבים לכיוון החוף, שהיה מרוחק כשני קילומטרים וחצי משם.

בינתיים ישוע ישן בירכתי הסירה, תחת מחסה קטן אשר היה פרוש מעליו. כשהם יצאו מבית צידה, המאסטר היה עייף, ולמעשה הסיבה שבעטיה הוא הנחה אותם להפליג אל הצד השני הייתה כדי למצוא מנוחה. דייגים-לשעבר אלו היו חותרים חזקים ומנוסים, אך זו הייתה אחת מן הסערות החזקות ביותר שבהן הם נתקלו מאז ומעולם. ואף כי הרוח והגלים טלטלו את הסירה כאילו הייתה סירת צעצוע, ישוע ישן עמוקות ובאין-מפריע. פטרוס חתר בצד ימין בקרבת הירכתיים. כאשר הסירה החלה להתמלא במים, הוא שמט את המשוט, מיהר אל ישוע, ניער אותו בעוז על-מנת להעירו, ומשהתעורר, אמר לו פטרוס: "מאסטר, אינך רואה כי אנחנו מצויים בתוך סערה עזה? אם לא תציל אותנו, אנחנו נמות כולנו."

כאשר ישוע יצא אל הגשם, הוא התבונן ראשית בפטרוס, ואז התבונן מבעד לחשיכה בחותרים הנאבקים, ולאחר מכן הפנה את מבטו ושב להתבונן בשמעון פטרוס, אשר במצוקתו טרם שב לחתור, ואמר: "מדוע אתם מפחדים כל-כך? איפה האמונה שלכם? שקט, הירגעו." ישוע בקושי הספיק להוכיח את פטרוס ואת שאר השליחים, הוא בקושי הספיק להורות לפטרוס לבקש שקט בנפשו, כאשר ההפרעה במזג האוויר התייצבה והשתתקה לכדי שלווה גדולה. הגלים הזועמים נסוגו כמעט מיד. נעלמו העננים השחורים אשר פלטו את מימיהם לכדי קילוח הגשם הקצר, וכוכבי הלילה נגלו וזהרו בשמיים מעל. ככל שידיעתנו שלנו מגעת, כל זה היה בבחינת צירוף-מקרים בלבד; אך השליחים, ובמיוחד שמעון פטרוס, מעולם לא חדלו מלהחשיב זאת כנס של הטבע. לאנשי אותם ימים היה קל במיוחד להאמין בניסים של הטבע, זאת משום שהם האמינו באדיקות שכל תופעות הטבע היו נתונות במישרין תחת השליטה של כוחות רוחניים ושל הוויות על-טבעיות.

ישוע הסביר לשנים-עשר בפשטות כי הוא רק דיבר אל נפשותיהם הסוערות ואל דעתם אשר הייתה מצויה במצוקה, וכי הוא לא ציווה על איתני הטבע לציית לדברו. אך כל זאת היה לשווא. חסידי המאסטר המשיכו ופירשו כרצונם את כל צירופי המקרים הללו. מאותו יום ואילך, הם התעקשו לייחס למאסטר שליטה מוחלטת על איתני הטבע. ופטרוס מעולם לא התעייף מלספר כיצד "אפילו רוחות השמים והגלים מצייתים לו".

היה זה מאוחר בערב כאשר הגיעו ישוע ועמיתיו אל החוף, ומכיוון שהיה זה לילה רגוע ויפהפה, הם נותרו כולם לנוח בסירות וירדו אל החוף רק למחרת בבוקר, זמן קצר לאחר הנץ החמה. כאשר הם התקבצו יחדיו, כארבעים במספר, אמר להם ישוע: "בואו נעלה אל הגבעות ההן ונשהה שם במשך ימים מספר ונהגה בבעיות מלכות האב."

6. המשוגע מכורסי

אף כי רוב פני השטח של אזור החוף המזרחי הסמוך עלה במתינות אל עבר הגבעות, בנקודה המסוימת שבה הם נמצאו הייתה מצויה גבעה תלולה, ובכמה מקומות החוף נפל בצורת מצוק אל האגם. ישוע הצביע על צדה של גבעה סמוכה, ואמר: "בואו נעלה על הגבעה הזו לאכול את ארוחת הבוקר שלנו במחסה, ושם ננוח ונשוחח."

הגבעה כולה הייתה מכוסה במערות אשר נחצבו בסלע. רבות מן הגומחות האלה שימשו כקברים עתיקים. בסביבות מחצית הדרך אל הפסגה, בנקודה שטוחה יחסית, מוקם בית הקברות של הכפר הקטן, כורסי. בשעה שישוע ועמיתיו חלפו בסמוך לבית הקברות, מיהר לעברם איש משוגע אשר חי במערות הסלע. המשוגע הזה היה מוכר היטב לתושבי הסביבה. בעבר הוא נכבל באזיקים באחת מן המערות, אולם זה מכבר הוא השתחרר מכבליו ועתה הסתובב חופשי בין הקברים ובין המערות הנטושות.

אדם זה, עמוס שמו, נתקף באי-שפיות זמנית. בתקופות מסוימות הוא הצליח למצוא בגדים ללבוש ולחיות בינות לשכניו באופן סביר יחסית. במהלך אחת מתקופות השפיות האלה הוא הלך אל בית צידה, שם שמע את ישוע ואת השליחים מטיפים, ובעת ההיא הפך למאמין-למחצה בבשורת המלכות. ואולם, במהרה הגיעה שוב תקופה סוערת והוא נס אל הקברים, שם גנח, צעק בקול רם ובהתנהגותו הטיל אימה על כל מי שפגש בו.

כאשר עמוס זיהה את ישוע, הוא נפל לרגליו וקרא: "אני מכיר אותך, ישוע, אך שדים תקפוני ואחזו בי. מבקש אני ממך אשר לא תענני." אדם זה אכן האמין כי השיגעון אשר נתקף בו מעת לעת נבע מכך שנכנסו בו באותן תקופות רוחות רעות, או טמאות, והשתלטו על דעתו ועל גופו. בעיותיו היו רגשיות בעיקרן – מוחו לא נפגע כלל ועיקר.

ישוע השפיל את מבטו אל עבר האדם אשר כרע לרגליו כחיה, הושיט אליו ידו, הרימו ואמר לו: "עמוס, לא דבק בך שד; כבר שמעת את החדשות הטובות, כי הנך בן האל. אני מצווה עליך לצאת מן הכישוף הזה." כאשר שמע עמוס את ישוע אומר את הדברים האלה, התחוללה בשכלו תמורה כזאת שגרמה לו לחזור מיד לשפיותו ולשלוט ברגשותיו באופן רגיל. כעת כבר נאסף סביבם קהל נכבד מן הכפר הסמוך, והאנשים הללו, יחד עם רועי החזירים מן הרמה אשר מעליהם, נדהמו לראות את המשוגע יושב עם ישוע ועם חסידיו, שפוי לחלוטין ומשוחח אתם בחופשיות.

בשעה שרועי החזירים מיהרו אל הכפר להפיץ את החדשות על אודות ריפוי המשוגע, הכלבים הסתערו על קבוצה קטנה של כשלומים חזירים אשר נותרה ללא השגחה. הם דחקו את רובם אל עבר המצוק ואלו נפלו מטה אל הים. המאורע המקרי הזה, אשר נקשר לנוכחותו של ישוע ולנס הריפוי, לכאורה, של המשוגע, היה המקור לאגדה לפיה ישוע גרש מן האיש חבורת שדים, אשר נכנסו אל תוך החזירים וגרמו להם לקפוץ אל מותם בים אשר מתחת. עוד בטרם שקעה החמה, פרסמו רועי החזירים את דבר המאורע באזור וכל אנשי הכפר האמינו להם. ועמוס עצמו, בוודאי שהאמין לסיפור הזה; הוא הרי ראה את החזירים נופלים מטה משפת המצוק מעט לאחר שדעתו שלו שקטה; מה גם שהוא האמין כי הם נשאו בקרבם את הרוחות הרעות אשר הסעירו אותו ודבקו בו במשך זמן כה רב. ועובדה זו תרמה רבות לכך שהריפוי שלו נותר בעינו באופן קבוע. באותה מידה, נכון היה הדבר כי שליחיו של ישוע (למעט תומאס) האמינו כי סיפור החזירים הזה היה קשור במישרין לריפוי של עמוס.

ישוע לא זכה למנוחה אשר לה הוא ייחל. רוב אותו יום צבאו עליו אלו אשר הגיעו בתגובה לחדשות על ריפוי של עמוס, וכן אלו אשר לבם נמשך אחר סיפור השדים אשר גורשו מן המשוגע ונכנסו אל תוך עדר החזירים. וכך, לאחר לילה אחד בלבד של מנוחה, בבוקר יום שלישי, ניעורו ישוע וחבריו מפאת הגעתה של חבורת רועי חזירים, גויים, אשר באו לבקש מהם ללכת משם. אמר דובר החבורה אל פטרוס ואל אנדראס: "דייגי הגליל, לכו מאתנו וקחו אתכם את נביאכם. אנחנו יודעים כי הוא אדם קדוש, אך אלי ארצנו אינם מכירים אותו, ולכן אנחנו מסתכנים באיבוד חזירים לרוב. פחדכם נפל עלינו, ועל-כן אנחנו מתפללים כי תלכו מכאן." וכאשר ישוע שמע אותם, הוא אמר לאנדראס: "בואו ונשוב אל מקומנו."

בעת שהם נפנו לעזוב, ביקש עמוס את רשותו של ישוע כי יצטרף אליהם, אך המאסטר סירב לכך. אמר ישוע לעמוס: "אל תשכח כי אתה הנך בן האל. שוב אל ביתך ואל משפחתך והגד להם את הגדלות אשר עשה לך יהוה." ועמוס הלך ופרסם ברבים כי ישוע גרש מנשמתו, אשר כך הופרעה, לגיון של שדים, וכי הרוחות הרעות האלה נכנסו אל תוך עדר חזירים והובילו אותם אל מותם מהיר. והוא לא חדל מכך עד אשר ביקר בכל ערי הדקפוליס והכריז על הדברים הגדולים אשר ישוע עשה למענו.